

SPRAWOZDANIE

z działalności kontrolnej Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Olsztynie w 2017 r.

1. Przebieg realizacji zadań (planowych i własnych) oraz innych istotnych wykonanych prac.

W 2017 roku Inspektorat przeprowadził ogółem 957 kontroli, w tym Delegatura w Ełku – 255 kontroli i Delegatura w Elblągu – 308.

W okresie sprawozdawczym oprócz realizacji zadań z zakresu ochrony interesów konsumentów (mediacje i postępowania w sprawach polubownego rozwiązywania sporów konsumenckich, kontrole, prowadzenie sądownictwa i poradnictwa konsumenckiego) wykonywano (w okresach kwartalnych) plany pracy kontrolnej o znaczeniu krajowym, zawierające w skali roku ok. 50 tematów kontroli. Należy podkreślić, że Inspektorat zrealizował w całości tematykę kontroli wynikającą z „Planu Kontroli Inspekcji Handlowej na 2017 rok”, opracowanego przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie. Ponadto prowadzono z własnej inicjatywy m. in. kontrole:

- funkcjonowania sklepów spożywczych i zakładów gastronomicznych w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz rzetelności obsługi konsumentów
- prawidłowości sprzedaży produktów nieżywnościowych i świadczenia usług
- prawidłowości funkcjonowania placówek handlowych oferujących towary po niskich cenach, np. po 5 zł, tzw. tanie sklepy
- wyrobów w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o systemie oceny zgodności (Dz.U z 2016 r., poz. 655 ze zm.) oraz ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2016 r., poz. 542 ze zm.)
- przestrzegania przepisów prawa warunkujących uwidocznienie wymaganych informacji, m.in. o informowaniu o cenach towarów i usług oraz o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym

W sumie w 2017 roku przeprowadzono 532 kontroli własnych i interwencyjnych.

Kontynuowano także kontrole rynku paliw ciekłych i w tym zakresie przeprowadzono 82 kontroli, w których pobierano próby paliw do badań, w tym 23 kontroli gazu skroplonego LPG. Zakwestionowano 1 partię oleju napędowego (niewłaściwy skład frakcyjny) oraz 1 partię benzyny bezołowiowej 95 (zawyżona prężność par).

W ramach nadzoru rynku, mając na względzie dbałość o to, by do konsumentów trafiały wyłącznie produkty zgodne z zasadniczymi wymaganiami i to niezależnie od miejsca ich produkcji, Inspektorat prowadził m.in. kontrole w zakresie spełniania tych wymagań przez wyroby znajdujące się w obrocie handlowym, takie jak:

- zabawki
- sprzęt elektryczny
- maszyny
- środki ochrony indywidualnej
- etykiety energetyczne.

Drugim obszarem, na którym koncentrowano działalność kontrolną było tzw. ogólne bezpieczeństwo produktów, czyli sprawdzanie, czy wyroby wprowadzone do obrotu nie stanowią zagrożenia dla zdrowia lub życia użytkowników. Kontrolą objęto w tym zakresie:

- rolety i żaluzje
- rowery dla młodzieży i dorosłych
- niezmechanizowane narzędzia proste, sprzęt do majsterkowania i narzędzia ogrodnicze
- naczynia żaroodporne
- grille i podpałki
- odzież dziecięca
- artykuły i meble dla małych dzieci.

W zakresie kontroli środków spożywczych szczególną uwagę zwrócono na produkty codziennego i częstego zakupu, stanowiące największy udział w wydatkach gospodarstw domowych takie jak: mięso i przetwory mięsne, przetwory mleczne, mrożone produkty rybołówstwa, owoce i warzywa, jaja, a także produkty posiadające chronione oznaczenia. Kontrole prowadzono w zakresie:

- przestrzegania przepisów o informowaniu o cenach w placówkach samoobsługowych, w tym należących do sieci
- jakości handlowej środków spożywczych z importu, w tym oferowanych w sklepach/stoiskach z tzw. „zdrową żywnością” i tzw. „kuchnie świata”
- firm cateringowych świadczących usługi gastronomiczne dla szpitali, sanatoriów, domów opieki społecznej, domów dziecka itp.

- jakości handlowej mięsa, surowych wyrobów mięsnych (oraz rzetelności znakowania mięsa mechanicznie odkostnionego przeznaczonego do produkcji), w tym znakowania krajem pochodzenia
- jakości handlowej produktów oferowanych pod markami sieci handlowych: wyroby garnażeryjne, przetwory owocowe i warzywne, oleje, oliwa z oliwek
- jakości handlowej suplementów diety w zakresie oznakowania, w tym zgodności składu faktycznego ze składem deklarowanym na opakowaniu
- produktów rolnictwa ekologicznego, głównie z państw UE i państw trzecich
- jakości i prawidłowości oznakowania ryb i przetworów rybnych w tym mrożonych produktów w glazurze z uwzględnieniem badań w kierunku zgodności gatunku z deklarowanym (soli i dorsza limandą i dorszem czarnym)
- jakości i prawidłowości oznakowania świeżych owoców i warzyw oferowanych w sieciach handlowych
- jakości handlowej produktów oferowanych pod markami sieci handlowych: tłuszcze do smarowania, przetwory mleczne, przetwory zbożowe, pieczywo i wyroby ciastkarskie
- prawidłowości obrotu wyrobami tytoniowymi i alkoholowymi
- znakowania naturalnych wód mineralnych i wód źródlanych w zakresie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie naturalnych wód mineralnych, wód źródlanych i wód stołowych oraz wód tzw. smakowych
- jakości handlowej środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego
- jakości i prawidłowości świadczenia usług gastronomicznych w miejscowościach turystycznych i przy głównych drogach dojazdowych do tych miejscowości
- legalności i rzetelności działania przedsiębiorców, w tym w zakresie przestrzegania przepisów o informowaniu o cenach w sklepach/stoiskach obsługiwanych przez personel sklepu
- jakości handlowej produktów oferowanych pod markami sieci handlowych: miód, soki, nektary, napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe w tym piwo
- produktów posiadających chronione oznaczenia (ChOG, ChNP, GTS)
- jakości handlowej środków spożywczych oferowanych za pomocą środków porozumiewania na odległość, w tym sprzedaży internetowej
- prawidłowości funkcjonowania restauracji z kategorii „luksusowych” w tym oferujących dania kuchni zagranicznych

- napojów spirytusowych z oznaczeniami geograficznymi chronionymi w Unii Europejskiej
- jakości handlowej produktów oferowanych pod markami sieci handlowych: przetwory mięsne, ryby i przetwory rybne, wyroby czekoladowe i kakaowe, wyroby cukiernicze.

W zakresie kontroli tzw. innych produktów nieżywnościowych (niewymienionych wyżej) i usług przeprowadzono m. in. kontrole:

- legalności i rzetelności przedsiębiorców świadczących usługi hotelarskie
- prawidłowości obrotu akumulatorami samochodowymi i bateriami
- prawidłowości oznakowania i obrotu kosmetykami
- wyrobów pod względem zawartości niektórych substancji chemicznych
- produktów włókienniczych
- prawidłowości wprowadzania do obrotu pojazdów, przedmiotów wyposażenia lub części przeznaczonych dla konsumentów (homologacja)
- prawidłowości etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów
- prawidłowości oznakowania opakowań jednostkowych produktów biobójczych i wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych w sprzedaży hurtowej i detalicznej
- prawidłowości przekazywania przez przedsiębiorców informacji o cenach towarów i usług
- prawidłowości oznakowania detergentów
- przestrzegania przez przedsiębiorców wymagań ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym
- prawidłowości oznakowania substancji i mieszanin niebezpiecznych, w tym zimowych płynów i koncentratów do spryskiwaczy samochodowych oraz płynów do chłodziw samochodowych
- jakości paliw.

Wykorzystując ustalenia kontroli skierowano do organów ścigania 6 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Ponadto stwierdzone nieprawidłowości dały podstawę do nałożenia na sprawców wykroczeń 178 mandatów karnych i skierowania do sądów 13 wniosków o ukaranie. Wydano 88 decyzji administracyjnych, w tym np.

nakładających lub wymierzających kary pieniężne, zobowiązujących do uiszczenia równowartości kosztów badań laboratoryjnych oraz wycofujących produkty niebezpieczne z obrotu.

2. Formy i zakres współpracy z innymi instytucjami kontrolnymi, organami itp.

W wyniku przeprowadzonych kontroli, w przypadku stwierdzenia poważniejszych naruszeń warunków sanitarno – higienicznych w obrocie żywnością, Inspektorat każdorazowo przekazywał do Inspekcji Sanitarnej stosowne informacje. Informowano także Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych o przypadkach niewłaściwej jakości produktów spożywczych.

Z rzecznikami konsumentów utrzymywano bieżące kontakty, bezpośrednie bądź telefoniczne, wymieniając informacje i interpretacje przepisów z zakresu ochrony konsumentów. Ponadto konsultowano możliwości eliminowania nieprawidłowych sposobów załatwiania reklamacji przez przedsiębiorców. Podobną współpracę utrzymywano z Oddziałem Federacji Konsumentów w Olsztynie.

3. Trudności w realizacji zadań oraz uwagi i wnioski dotyczące usprawnienia działalności Inspekcji Handlowej.

Rok 2017 był kolejnym rokiem działania w trudnych warunkach - ciągłych zmian w bazie normatywnej oraz nowych interpretacji przepisów prawa. Z roku na rok wzrasta liczba zadań, a od pracowników wymaga się znajomości ponad 160 aktów prawnych.

Największe wyzwanie roku ubiegłego stanowiło dla Inspekcji Handlowej zorganizowanie pracy w Inspektoracie pod kątem wprowadzenia nowych „przepisów konsumenckich”. Wprowadzono w powyższym zakresie szereg przepisów. Pracownicy Inspekcji Handlowych prowadzący dotychczasowe mediacje musieli pracować w trudnych warunkach oczekując na akty wykonawcze do nowych, zmienionych przepisów ustaw. Powyższe wiązało się także z bardzo dużym nakładem pracy włożonym w przygotowywanie i opracowanie szeregu dokumentów – druków, wniosków itp., niezbędnych do wprowadzenia procedur tj. prowadzenia postępowań w sprawach pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich.

Ponadto w związku z wyżej opisanymi zmianami przepisów tut. Organ był zobowiązany na nowo zorganizować Stały Sąd Polubowny tj. podpisać umowę, sporządzić listę arbitrów, a także opracować i utworzyć druki, wnioski itd.

Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wychodząc naprzeciw oczekiwaniom konsumentów oraz chcąc wspomóc tych, którym zapoznanie się z nowymi przepisami sprawia największą trudność, przeprowadził w ubiegłym roku wykłady dla seniorów. Wykłady prowadzono dla Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku przybliżając praktyczne aspekty związane z przepisami konsumenckimi oraz kompetencjami Inspekcji Handlowej w rozwiązywaniu cywilnoprawnych sporów konsumenckich.

Należy również podkreślić, że w 2017 roku weszły w życie znaczące zmiany w Kodeksie postępowania administracyjnego – podstawowym akcie prawnym stosowanym przez organy administracji publicznej. Powyższe również wymagało wprowadzenia szeregu zmian w prowadzeniu postępowań administracyjnych.

Pomimo występujących trudności związanych z wyżej opisanymi zmianami, zadania nałożone na Inspektorat zostały wykonane.

Oprac. Natalia Cieślak, Naczelnik Wydz. POK